

روانشناسی تربیتی

نوشته: کی. ال. سیفرت

ترجمه و تلخیص: دکتر مهشید ایزدی

Seifert, Kelvin

سیفرت، کلونین

روانشناسی تربیتی / نوشته سیفرت؛ ترجمه و تلخیص مهشید ایزدی. --

تهران: شرح، ۱۳۸۴.

۳۵۲ ص.

ISBN 964-8929-05-x : ۳۰/۰۰۰ ریال

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیپا .

Educational psychology. 2th ed, c 1991.

عنوان اصلی

۱. روانشناسی تربیتی. الف. ایزدی، مهشید، مترجم، ب. عنوان.

۳۷۰/۱۵

LB ۱۰۵۱/۹ ر ۹۴ س

۱۳۸۴

۸۴-۳۸۱۳۵ م

کتابخانه ملی ایران

انتشارات شرح

عنوان:	روانشناسی تربیتی
تألیف:	کی. ال. سیفرت
ترجمه و تلخیص:	مهشید ایزدی
ناشر:	شرح
چاپ اول:	زمستان ۱۳۸۴
لیتوگرافی:	سعیدی
چاپ:	زیتون
شمارگان:	۱۱۰۰ جلد
قیمت:	۳۰۰۰ تومان
شابک:	۹۶۴-۸۹۲۹-۰۵-X
	ISBN 964-8629-05-x

حق چاپ برای مولف و نشر شرح محفوظ است. تهران ۱۳۸۴. تلفکس مرکز پخش: ۷۷۶۳۸۰۵۹

نشانی: تهران، ص. پ. ۲۷۷-۱۱۴۹۵، خیابان انقلاب اسلامی، خ. صفی‌علیشاه، شماره ۱۲۳.

مقدمه مترجم

شاید بتوان گفت که آگاهی از دانش روانشناسی تربیتی بعنوان یک علم تجربی که به مطالعه نحوه یادگیری و آموزش می‌پردازد و برای ارتقای یادگیری تلاش می‌کند، برای آموزش تمامی دانش‌های تجربی، نقش بسیار مهمی را بر عهده دارد؛ بنابراین نه تنها برای کسانی که آن را به عنوان رشته اصلی برگزیده‌اند بلکه برای تمامی آموزشگران ضروری است.

از آنجا که حجم بالای برخی کتب ممکن است خواننده را از مطالب اصلی دور کند، در ترجمه کتاب حاضر تلاش گردیده است با تلخیص متن و ذکر مطالب اصلی، زمینه لازم برای برجسته سازی مباحث مورد نظر فراهم گردد. امید که تلاشگران عرصه یادگیری، بتوانند با استفاده از مطالب کتاب، گامهایی مؤثر و استوار برای ایجاد ساختارهای مناسب ذهنی به منظور تعمیق یادگیری‌های بعدی بردارند.

فهرست مندرجات

صفحه

عنوان

فصل اول

۲۳	مقدمه: آنچه روانشناسی تربیتی به معلمین ارائه می‌کند.
۲۴	چرا روانشناسی تربیتی را مطالعه می‌کنیم.
۲۵	روانشناسی تربیتی و تصمیمات معلمان.
۲۸	بخش ۱: آگاهی از ویژگی آگاهی دانش‌آموز.
۲۸	بخش ۲: درک فرآیند یادگیری.
۳۰	بخش ۳: ایجاد یک جو موثر برای یادگیری.
۳۰	بخش ۴: در نظر گرفتن تفاوت دانش‌آموزان.
۳۱	بخش ۵: استفاده از ارزیابی مناسب.
۳۱	مشخص کردن فرض‌های این کتاب.
۳۲	چگونه روانشناسی تربیتی از رشد حرفه‌ای حمایت می‌کند.

آیا گام‌ها اجتناب‌ناپذیرند؟ ۳۶

نکات کلیدی ۳۷

کلید واژه‌ها ۳۹

فصل ۲:

تحول چیست؟ ۴۱

نظریهٔ پیازه در مورد تحول شناختی ۴۲

ساز و کارهای تحول ۴۳

روش بالینی ۴۵

طبیعت نظریات مرحله‌ای ۴۶

مراحل تحول شناختی در نظریهٔ پیازه ۴۶

تلویحات تربیتی برای آموزش ۴۸

پرسشهایی دربارهٔ نظریهٔ مرحله‌ای پیازه ۵۶

دیدگاه پردازش اطلاعات در مورد تحول شناختی ۵۹

تلویحات تربیتی نظریهٔ پردازش اطلاعات ۶۱

تحول زبان ۶۱

روابط میان زبان و تفکر ۶۴

نکات کلیدی ۶۴

فصل ۳:

تحول اجتماعی و اخلاقی شخصیت ۶۷

نظریهٔ اریکسون در مورد تحول شخصیت ۶۸

۷۴	 استفاده از نظریه اریکسون برای افزایش پیشرفت
۷۴	 خود پنداره و اعتماد بنفس
۷۴	 اعتماد بنفس و پیشرفت تحصیلی
۷۵	 افزایش اعتماد بنفس از طریق آموزش
۷۶	 استفاده از نظریه اریکسون در آموزش: از پیش دبستان تا دبیرستان
۷۷	 تحول اجتماعی
۷۷	 چهار سطح از درک بین فردی سلمن
۸۲	 کاربرد سطوح سلمن در درک بین فردی
۸۲	 تحول اخلاقی
۸۳	 نظریه دو مرحله‌ای پیاژه در مورد تحول اخلاقی
۸۳	 نظریه شش مرحله‌ای کلبگ در مورد تحول اخلاقی
۸۴	 انتقاد به روشها و نظریه کلبگ
۸۵	 نظریه گیلیگان در زمینه تحول اخلاقی
۸۷	 تلویحات آموزشی
۸۸	 نکات کلیدی
	فصل ۴:
۹۱	 نظریات دیدگاههای رفتاری
۹۱	 یادگیری چیست
۹۲	 انواع نظریه‌های یادگیری
۹۳	 شرطی سازی کلاسیک

۹۳.....	مفاهیم اصلی
۹۵.....	مدرسه هراسی
۹۶.....	شرطی سازی کلاسیک در برابر یادگیری مجاورت
۹۶.....	کاربرد اصول شرطی سازی کلاسیک
۹۷.....	شرطی سازی کنشگر
۹۸.....	مفاهیم اصلی
۱۰۲.....	کاربرد اصول شرطی سازی کنشگر
۱۰۳.....	اصل پریماک: نسبت تقویت
۱۰۳.....	اقتصادهای ژتونی
۱۰۴.....	اصلاح رفتارهای پیچیده
۱۰۴.....	شکل دهی: تقویت تقریب‌های متوالی
۱۰۵.....	زنجیره‌سازی: ساختن توالی‌های پیچیده
۱۰۶.....	جریمه کردن: برداشتن تقویت کننده‌ها
۱۰۷.....	روندهای محرومیت
۱۰۸.....	قرارداد وابستگی
۱۰۸.....	ملاحظات اخلاقی
۱۰۹.....	استفاده‌از رویکردها و فنون رفتاری
۱۰۹.....	یادگیری مشاهده‌ای
۱۱۲.....	یادگیری خود گردان
۱۱۳.....	یادگیری، چیزی بیش از تغییر رفتار
۱۱۳.....	کاربرد اصول یادگیری مشاهده‌ای

فصل ۵:

۱۱۵	نظریه‌ها و دیدگاه‌های شناختی
۱۱۶	نظریه پردازش اطلاعات
۱۱۷	اصطلاحات کلیدی در نظریه پردازش اطلاعات
۱۲۲	چگونه حافظه در سنین مختلف تغییر می‌کند
۱۲۵	تلویحات آموزشی
۱۲۵	انتقال یادگیری
۱۲۶	نظریه انضباط صوری
۱۲۷	نظریه عناصر همانند
۱۲۷	نظریه اصول تعمیم یافته
۱۲۸	ایجاد انتقال در کلاس درس
۱۲۸	شبیه کردن آموزش به کاربرد
۱۳۰	یادگیری معنادار
۱۳۰	نظریه آموزشی برونر
۱۳۱	یادگیری اکتشافی
۱۳۲	نظریه آزوبل در مورد آموزش
۱۳۳	ایجاد یادگیری معنی دار در کلاس درس
۱۳۳	نظریات شناختی و عمل آموزش

فصل ۶:

۱۳۵	راهبردهای شناختی در یادگیری کلاس درس
۱۳۵	کمک به دانش‌آموزان برای استفاده از یادیارها
۱۳۵	یادیارهای دیداری
۱۳۷	یادیارهای کلامی
۱۳۸	راهبردهای یادگیری برای اطلاعات پیچیده
۱۴۰	راهبردهای یادگیری برای کتاب‌های درسی
۱۴۱	بازبینی درک مطلب
۱۴۲	راهبردهای گسترش و سازماندهی
۱۴۲	منافع یادداشت برداری
۱۴۳	روشهای سازماندهی یادداشت‌ها
۱۴۳	تشویق تفکر انتقادی حل مساله
۱۴۴	عناصر تفکر انتقادی
۱۴۴	طرح طبقه بندی مهارت‌های تفکر انتقادی
۱۴۵	توانایی های ویژه
۱۴۶	آموزش مهارت‌های حل مساله
۱۴۷	اصلاح روش‌های شناختی برای بهبود یادگیری
۱۴۷	اضطراب عملکرد
۱۴۸	تکانشگری در پاسخدهی
۱۴۹	برنامه‌هایی برای آموزش اندیشیدن و حل مساله

استفاده از راهبردهای شناختی برای یادگیری..... ۱۵۱

نمودار..... ۱۵۲

فصل ۷:

انگیزش دانش‌آموزان برای یادگیری..... ۱۵۳

ویژگی‌های انگیزه..... ۱۵۴

حفظ انگیزش در طی زمان..... ۱۵۵

انگیزه‌های آموخته شده در برابر انگیزه‌های ذاتی..... ۱۵۵

سلسله مراتب نیازهای مزلو..... ۱۵۵

نظریات رفتاری انگیزش..... ۱۵۹

یادگیری در برابر عملکرد..... ۱۶۰

انگیزش درونی و بیرونی..... ۱۶۱

استفاده از انگیزش درونی در تدریس..... ۱۶۱

آثار پاداش‌های بیرونی بر انگیزش درونی..... ۱۶۲

جهت یابی یادگیری در برابر جهت‌یابی عملکرد..... ۱۶۳

نیاز به پیشرفت..... ۱۶۴

اندازه‌گیری نیاز به پیشرفت..... ۱۶۴

نیاز به موفقیت و اجتناب از شکست..... ۱۶۵

نظریه اسناد و محمل کنترل..... ۱۶۶

طرق کارکردن در مورد انگیزه‌های دانش‌آموزان..... ۱۶۸

فصل ۸:

۱۷۱	ارتباط در کلاس درس و اداره آن
۱۷۳	ارتباط موثر با دانش آموزان
۱۷۴	صحبت کردن در مدرسه در برابر صحبت کردن در خانه
۱۷۴	پرسش‌ها
۱۷۵	روندهای پاسخدهی
۱۷۶	مهار کردن تعبیرها
۱۷۷	بیان هیجانی
۱۷۷	استفاده از صحبت مدرسه‌ای بگونه‌ای مؤثر
۱۷۸	ارتباط غیر کلامی در کلاس درس
۱۸۲	ایجاد انتظارات مثبت
۱۸۲	پیشگویی‌های کامبخش
۱۸۴	چهار نتیجه انتظارات مثبت
۱۸۷	ایجاد یادگیری تعاونی
۱۸۸	کیفیت یادگیری تعاونی
۱۹۰	تذکراتی در مورد یادگیری تعاونی
۱۹۳	مهارتهایی برای پیشگیری از گسیختگی های کلاسی
۱۹۳	پاسخ‌های تاکتیکی به گسیختگی
۱۹۵	پاسخ‌های راهبردی به گسیختگی
۱۹۷	راهنمایی‌هایی در مورد تنبیه

فصل ۹:

- ۱۹۹ رویکرد انسان گرا به یادگیری
- ۱۹۹ ویژگی‌های اساسی انسان‌گرایی
- ۲۰۲ کارل راجرز و تعلیم و تربیت انسان‌گرا
- ۲۰۵ کاربردهای آموزشی
- ۲۰۷ ویلیام گلاسرو و نظریه کنترل
- ۲۱۰ توماس گوردون و آموزش اثر بخشی به معلم
- ۲۱۳ آگاهی ساخته شده و پرورش انسان گرا
- ۲۱۵ آگاهی ساخته شده: همکاری واقعی
- ۲۱۵ کمک به دانش‌آموزان برای ساخت دانش
- ۲۱۸ انسان‌گرایی در عمل پرورشی
- ۲۱۸ اعمالی که بطور ناآشکار، انسان‌گرایانه هستند
- ۲۱۹ اعمالی که آشکارا، انسان‌گرایانه هستند
- ۲۲۰ سوالاتی درباره انسان‌گرایی در تعلیم و تربیت

فصل ۱۰:

- ۲۲۱ مواجهه با نیازهای فردی
- ۲۲۲ تبیین تفاوت‌ها
- ۲۲۲ تفاوت‌های میان دانش‌آموزان
- ۲۲۳ تفاوت در سبک‌های تفکر
- ۲۲۶ تلویحات سبک شناختی برای آموزش

۲۲۶	گروه بندی دانش آموزان براساس توانایی.....
۲۳۰	تسلط آموزی.....
۲۳۲	مزایا و چالش های تسلط آموزی.....
۲۳۳	فردی سازی با همکاری تیمی.....
۲۳۶	آموزش با کمک کامپیوتر.....
۲۳۹	مزایا و محدودیت آموزش با کمک کامپیوتر.....
	فصل ۱۱:

۲۴۳	گونه گونی فرهنگی، اقتصادی و جنسی.....
۲۴۳	تفاوت های فرهنگی.....
۲۴۹	فقر و مدرسه.....
۲۵۱	نقش های جنسی و تعلیم و تربیت.....
۲۵۲	کیفیت نقش های جنسی.....
۲۵۶	تأثیر معلمین بر نقش های جنسی.....
۲۵۸	نتیجه نهایی؛ دانش آموزان را بعنوان افراد دانستن و آگاهی از آنها.....
	فصل ۱۲:

۲۵۹	دانش آموزان استثنائی.....
۲۵۹	روش های معمول در تعلیم و تربیت استثنائی.....
۲۶۰	کلاس های جامع برای نیازهای ویژه.....
۲۶۰	کلاس های عادی برای تمامی نیازها.....
۲۶۱	قانون عمومی ۹۴-۱۴۲.....

۲۶۴	 برنامه‌های پرورشی انفرادی
۲۶۵	 هویت و تشخیص دانش‌آموزان دارای نیازهای خاص
۲۶۵	 منابع سوگیری در تشخیص
۲۶۷	 انواع موارد استثنائی
۲۶۸	 آموزش دانش‌آموزانی با ناتوانی‌های یادگیری
۲۷۰	 آموزش دانش‌آموزانی با عقب ماندگی ذهنی
۲۷۲	 آموزش دانش‌آموزانی با اختلالات ارتباطی
۲۷۴	 آموزش دانش‌آموزانی با اختلالات رفتاری
۲۷۵	 آموزش دانش‌آموزانی با نقائص حسی
۲۷۶	 دانش‌آموزانی با نقائص شنیداری
۲۷۷	 دانش‌آموزانی با نقائص دیداری
۲۷۸	 آموزش دانش‌آموزانی با ناتوانی‌های بدنی و نقائص سلامتی
۲۷۹	 آموزش کودکان سرآمد با استعداد
۲۸۲	 تدریس به دانش‌آموزانی با شرایط استثنائی

فصل ۱۳:

۲۸۳	 طراحی آموزشی
۲۸۴	 انواع اهداف آموزشی
۲۸۵	 کیفیت اهداف کلی
۲۸۶	 کیفیت اهداف عینی خاص
۲۸۷	 ارتباط میان اهداف جزئی و کلی

۲۸۷	طبقه‌بندی اهداف تربیتی و اهداف جزئی
۲۸۷	طبقه‌بندی بلوم از اهداف شناختی
۲۸۸	طبقه‌بندی اهداف عاطفی
۲۸۹	طبقه‌بندی اهداف روانی - حرکتی
۲۹۰	کاربردهای تربیتی طبقه‌بندی های حیطه خاص
۲۹۱	طبقه‌بندی گانیه از اهداف تربیتی
۲۹۱	مهارت‌های ذهنی
۲۹۲	راهنماهای یادگیری
۲۹۳	یادگیری کلامی
۲۹۳	یادگیری مهارت حرکتی
۲۹۳	یادگیری نگرش
۲۹۴	تجویحات تربیتی نظام طبقه‌بندی گانیه
۲۹۴	استفاده از اهداف کلی و جزئی برای طراحی آموزشی
۲۹۵	جدول مشخصات
۲۹۵	تحلیل تکلیف
۲۹۶	روشهای طراحی کامل
۲۹۶	اهداف پیچیده
۲۹۷	اهداف بلند مدت
۲۹۷	اهداف تربیتی همگانی
۲۹۸	طراحی آموزشی از طریق معلمین ماهر

فصل ۱۴:

۲۹۹	ارزیابی یادگیری دانش‌آموزان
۳۰۰	کیفیت ارزیابی
۳۰۱	ویژگی‌های ارزیابی مطلوب
۳۰۱	پایایی
۳۰۲	اعتبار
۳۰۴	سودمندی
۳۰۴	مشاهدات غیر رسمی دانش‌آموزان
۳۰۵	اسناد کتبی توصیفی
۳۰۶	چک لیست‌ها
۳۰۶	درجه بندی‌ها
۳۰۷	آزمون‌های معلم ساخته و ترازهای ارزیابی
۳۰۸	نقاط قوت و محدودیت آزمونهای هنجار- مرجع
۳۰۸	نقاط قوت و محدودیت آزمون‌های ملاک مرجع
۳۰۹	انواع سوالات آزمون
۳۱۰	سوالات گزینشی
۳۱۳	سوالات تشریحی
۳۱۶	آثار آزمون‌های کلاسی بر یادگیری
۳۱۹	درجه‌بندی
۳۲۰	نقاط قوت و ضعف درجه‌بندی

۳۲۰		نظام‌های تعیین درجات
۳۲۱		ترازهای مطلق در برابر ترازهای نسبی
۳۲۱		وزن‌دهی در مورد درجات نهایی
۳۲۲		درجه‌بندی رد - قبول و امتیاز - عدم امتیاز
۳۲۳		طرقی برای غنی سازی درجه بندی مرسوم
۳۲۳		نمره‌گذاری دو گانه
۳۲۴		ارزیابی ها و نامه‌های کتبی
۳۲۴		مذاکره با والدین
		فصل ۱۵:

۳۲۷		شناخت اندازه‌گیری‌های تراز شده
۳۲۸		اهداف آزمون‌های تراز شده
۳۲۹		ویژگی‌های آزمون‌های تراز شده مطلوب
۳۲۹		تفسیر نمرات آزمون
۳۲۹		گرایش مرکزی: نمره شاخص
۳۳۰		تغییر پذیری
۳۳۰		هنجارها
۳۳۱		توزیع بهنجار
۳۳۱		مقایسه هر نمره با توزیع ها
۳۳۲		نمرات Z
۳۳۲		نمرات T و مقیاس‌های نه بخشی

۳۳۳	رتبه‌های درصدی
۳۳۳	معادل‌های کلاسی
۳۳۴	محاسن و محدودیت‌های انواع نمرات مختلف
۳۳۴	انواع آزمون‌های تراز شده
۳۳۷	دو تذکر در مورد آزمون‌های تراز شده پیشرفت
۳۳۷	مواردی از آزمون‌های استعداد تحصیلی
۳۳۷	آزمون‌های انفرادی
۳۳۸	آزمون‌های گروهی
۳۳۹	بهره هوشی
۳۳۹	مباحثی پیرامون آزمون‌های استعداد و هوش
۳۴۳	آزمون‌های تراز شده و معلمین